O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI

NAMANGAN DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”
Ilmiy ishlar va innovatsiyalar
bo‘yicha prorektor
_____ M.R. Qodirxonov
“___” _____ 08 ____ 2026-yil

13.00.04 – “JISMONIY TARBIYA, SPORT MASHG‘ULOTLARI, SOG‘LOMLASHTIRISH VA ADAPTIV JISMONIY TARBIYA NAZARIYASI VA METODIKASI” ixtisosligi bo‘yicha tayanch doktorantura (PhD)ga talabgorlar uchun kirish imtihoni

DASTURI

Namangan – 2026

KIRISH

Ushbu dastur 13.00.04 – Jismoniy tarbiya, sport mashg‘ulotlari, sog‘lomlashtirish va adaptiv jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi ixtisosligi bo‘yicha tayanch doktoranturaga kiruvchilar uchun mo‘ljallangan bo‘lib, Davlat ta`lim standartlari talablari asosida tuzilgan.

Dasturda bakalavriatning 60112200-Jismoniy madaniyat va 70112201-Jismoniy tarbiya va sport mashg‘ulotlari nazariyasi va metodikasi magistratura mutaxassisligi o‘quv rejalarining mutaxassislik fanlari blokida qayd etilgan fanlarning o‘quv dasturlari asosida talabgorlar e`tibor qaratishi zarur bo‘lgan talablar berilgan. Shuningdek, ushbu fanlar doirasida asosiy tushunchalar, atamalar va fanning asosiy mazmunini jamlagan mavzular tartiblangan. Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi o‘quv predmetining mazmuni hozirgi kunda nisbatan mustaqil lekin, bir-biri bilan o‘zaro uzviy bog‘langan muammoli tsikllardan tashkil topgan bo‘lib, Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi fani mutaxassislikka yo‘naltirilgan o‘quv predmeti sifatida jismoniy tarbiya mutaxassislari uchun fundamental bilimlar tizimi, inson jismoniy barkamolligi va unga erishish hamda boshqarishning umumiy qonuniyatlarini o‘rgatadi**.**

Jismoniy tarbiya nazariyasi ilmiy fan tarzida jismoniy tarbiyaga oid mavjud faktlarni izohlab beradi va umumlashtiradi. Amaliy fan sifatida insonni jismoniy kamolotining vositalari, jismoniy tarbiyasi shakllari va uning usuliyatlari haqidagi amaliy, nazariy bilimlarni beradi, hayotiy-zaruriy harakat malakalari va ko‘nikmalari zahirasini boyitish kabi mavzular o‘rin olgan.

Dasturning maqsadi va vazifalari

13.00.04 – Jismoniy tarbiya, sport mashg‘ulotlari, sog‘lomlashtirish va adaptiv jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi ixtisosligi bo‘yicha tayanch doktoranturaga kiruvchi talabgorlarning bilim darajasini sinovdan o‘tkazish uchun asos sifatida olingan fanlar, ular mazmuni, umumiy savolnoma hamda baholash mezonlarini taqdim etishni ko‘zda tutadi.

ASOSIY QISM

MUTAXASSISLIK FANLARI BO‘YICHA TALABGORLAR BILIMIGA QO‘YILADIGAN TALABLAR UCHUN ASOS BO‘LGAN FANLAR VA MAVZULAR

1. Jismoniy madaniyat tarixi

Jismoniy madaniyat tarixi fanining maqsadi hamda vazifalari, qadimgi dunyo xalqlarining jismoniy tarbiyasi, qadimgi Yunoniston, Rim va Rusda jismoniy tarbiya, o‘rta asrlarda jismoniy tarbiya, buyuk gumanistlar ta'limoti.

Yangi va eng yangi davrlarda chet mamlakatlarda jismoniy tarbiya, Amur Temur, Abu Ali Ibn Sino, Zaxriddin Muhammad Bobur, Jaloliddin Manguberdi yashagan davrlarda jismoniy tarbiya, markaziy Osiyoda jismoniy tarbiyaning rivojlanishi.

Xalqaro sport harakatining rivojlanishi va xalqaro olimpiya qo‘mitasining tashkil topishi, milliy olimpiya qo‘mitasining tashkil topishi, O‘zbekiston sportchilarining Osiyo, jahon va Olimpiya o‘yinlaridagi ishtiroki, O‘zbekiston Respublikasida jismoniy madaniyat va sportning rivojlanishi.

2. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarish

Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning nazariy asoslari, Jismoniy tarbiya va sportni boshqarish tizimlari, O‘zbekiston Respublikasi Madaniyat va sport ishlari vazirligi, jismoniy tarbiya va sportni boshqarishda ishtirok etuvchi davlat idoralari, O‘zbekiston Respublikasi milliy olimpiya qo‘mitasi, sport maktablari va markazlari faoliyatini tashkil qilish, aholi turar-joylarida ommoviy sog‘lomlashtirish va xalq milliy o‘yinlarini tashkil qilish, boshqarining ijtimoiy-psixologik va pedagogik yo‘nalishlari, boshqarishning huquqiy asoslari, boshqarishning jamoat tashkilotlari, xorijiy mamlakatlarda jismoniy tarbiya va sport ishlarini boshqarish.

Aholi turar joylarda ommaviy sog‘lomlashtirish va milliy o‘yinlarni tashkil qilish, bozor iqtisodiyotiga o‘tish davrida jismoniy tarbiya va sportning o‘rni, jismoniy tarbiya - sport menedjmentini moliyaviy, tashkiliy va huquqiy asoslari, havaskor va professional sport, jismoniy tarbiya, sog‘lomlomlashtirish va sport ishlari, ommaviy tadbirlarni tashkil qilish va o‘tkazish, O‘zbekistonning xalqaro sport aloqalari, Sport menejmentida iqtisodiy usullar, menejmentning ijtimoiy ruhiy usullari, sportda hozirgi zamon boshqaruv tizimining shakllanishi, sport menejmenti zamonaviy tizimini belgilovchi omillar, sport menejmentining axborot ta’minoti, sport menejmentida jarayonlarni axborot bilan ta’minlash, boshqaruv qarorlarining mohiyati va ularga qo‘yiladigan talablar, sport menejmentida boshqaruv qarorlarini qabul qilish, sport menejmentining maqsadlari, professional sportning mazmuni va mohiyati, professional sport menejmentini rivojlantirish omillari, professional sportda jismoniy tarbiya va sport menejmentining asoslari, sport menejerlarining o‘rni, murabbiylar, tarbiyachilar, xodimlar va sportchilarni rag‘batlantirish, boshqaruvni axborot bilan ta’minlash jarayonlari, sport menejmentining boshqaruv prinsiplari.

3. Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi

Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi fanining maqsadi hamda vazifalari; jismoniy madaniyat tarixi fanining maqsadi hamda vazifalari; qadimgi dunyo xalqlarining jismoniy tarbiyasi; qadimgi yunoniston, rim va rusda jismoniy tarbiya; o‘rta asrlarda jismoniy tarbiya; buyuk gumanistlar ta'limoti O‘zbekiston Respublikasidagi jismoniy tarbiya tizimining umumiy tavsifi; O‘zbekiston Respublikasi hukumatining jismoniy madaniyat va sport bo‘yicha qabul qilgan hujjatlarining ahamiyati; jismoniy madaniyatning jamiyatdagi vazifalari va shakllari; jismoniy tarbiya nazariyasi bo‘yicha olib borilayotgan ilmiy-tadqiqot uslubiyotlari; jismoniy tarbiya vositalari; jismoniy tarbiya va jismoniy mashqlar texnikasini tavsifi.

Yangi va eng yangi davrlarda chet mamlakatlarda jismoniy tarbiya; Amur Temur, Abu Ali Ibn Sino, Zaxriddin Muhammad Bobur, Jaloliddin Manguberdi yashagan davrlarda jismoniy tarbiya; markaziy Osiyoga jismoniy tarbiyaning rivojlanishi jismoniy tarbiyaning didaktik tamoyillari; jismoniy tarbiya

mashg‘ulotlarida qo‘llaniladigan jismoniy tarbiya metodlari; harakatlami va jismoniy sifatlarni tarbiyalashdagi qat'iy tartiblashtirilgan mashq uslubi; harakatlarga o‘rgatish jarayonini asoslari; harakatlarga o‘rgatish bosqichlarining tuzilish asoslari; o‘rgatish bosqichlarining asosiy yo‘nalishi va xususiyati; harakat malakalarining tashkil etish qonuniyatlari; mehnatni ratsional tashkil etishda jismoniy tarbiyani ahamiyati; ishlab chiqarishda kasbiy amaliy tayyorgarlik; maktab yoshidagi bolalar jismoniy tarbiyasi; umumiy o‘rta ta'lim tizimida jismoniy tarbiyani o‘rni va ahamiyati; ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya darslarini tashkil qilish va o‘tkazish usullari; jismoniy tarbiya darslarida o‘quvchilar faoliyatini tashkil etish usullari; sinfdan tashqari olib boriladigan jismoniy tarbiya ishlariga tavsif; o‘quv ishlarini rejalashtirish; jismoniy tarbiya darslarida pedagogik nazorat: pedagogik tahlil, xronometraj, pulsometriya o‘tkazish uslubiyoti.

Sportning nazariy asoslari; sport musobaqalari tizimi; sport trenirovkasining vositalari va metodlari; sport trenirovkasining tamoyillari (printsiplari); jismoniy sifatlarni (kuch, tezkorlik, chaqqonlik, egiluvchanlik, chidamlilik) tarbiyalash metodikasi; musobaqa faoliyatining o‘ziga xos xususiyatlari; sportchini tayyorlash tizimi; sportchining jismoniy texnik va taktik tayyorgarligi; sportchilarni tayyorlashda yuklamaga umumiy tavsif; sport formasi taraqqiyotining qonuniyatlari.

Aholining jismoniy tayyorgarligi va salomatlik darajasini belgilab beruvchi “Alpomish” va “Barchinoy” maxsus testlari; ta`lim muassasalarida jismoniy tarbiya darslarini tashkil qilish va o‘tkazish usullari; Maktab yoshidagi bolalar jismoniy tarbiyasi; Umumiy o‘rta ta`lim tizimida jismoniy tarbiyani o‘rni va ahamiyati; Sinfdan tashqari olib boriladigan jismoniy tarbiya ishlariga tavsif.

Tavsiya etiladigan savollar ro‘yxati

1. Xorijiy mamlakatlarda jismoniy tarbiya va sport ishlarini boshqarish.
2. Aholi turar joylarda ommaviy sog‘lomlashtirish va milliy o‘yinlarni tashkil qilish.
3. Bozor iqtisodiyotiga o‘tish davrida jismoniy tarbiya va sportning o‘rni.
4. Jismoniy tarbiya - sport menedjmentini moliyaviy, tashkiliy va huquqiy asoslari.
5. Havaskor va professional sport.
6. Jismoniy tarbiya, sog‘lomlomlashtirish va sport ishlari.
7. Ommaviy tadbirlarni tashkil qilish va o‘tkazish.
8. O‘zbekistonning xalqaro sport aloqalari.
9. Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi fanining maqsadi hamda vazifalari.
10. O‘zbekiston Respublikasidagi jismoniy tarbiya tizimining umumiy tavsifi.
11. Jismoniy tarbiya nazariyasi bo‘yicha olib borilayotgan ilmiy-tadqiqot uslubiyotlari.
12. Jismoniy tarbiya vositalari.
13. Jismoniy tarbiya va jismoniy mashqlar texnikasini tavsifi.
14. Jismoniy tarbiyaning didaktik tamoyillari.
15. Jismoniy tarbiya mashg‘ulotlarida qo‘llaniladigan jismoniy tarbiya

metodlari.

16. Harakatlami va jismoniy sifatlarni tarbiyalashdagi qat'iy tartiblashtirilgan mashq uslubi.
17. Jismoniy madaniyat tarixi fanining maqsadi hamda vazifalari.
18. Qadimgi dunyo xalqlarining jismoniy tarbiyasi.
19. Qadimgi Yunoniston, Rim va Rusda jismoniy tarbiya.
20. O‘rta asrlarda jismoniy tarbiya.
21. Buyuk gumanistlar ta'limoti.
22. Yangi va eng yangi davrlarda chet mamlakatlarda jismoniy tarbiya.
23. Amur Temur, Abu Ali Ibn Sino, Zaxriddin Muhammad Bobur, Jaloliddin Manguberdi yashagan davrlarda jismoniy tarbiya.
24. Markaziy Osiyoda jismoniy tarbiyaning rivojlanishi.
25. Xalqaro sport harakatining rivojlanishi va xalqaro olimpiya qo‘mitasining tashkil topishi.
26. Milliy olimpiya qo‘mitasining tashkil topishi.
27. O‘zbekiston sportchilarining Osiyo, jahon va Olimpiya o‘yinlaridagi ishtiroki.
28. O‘zbekiston Respublikasida jismoniy madaniyat va sportning rivojlanishi.
29. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning nazariy asoslari.
30. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishda ishtirok etuvchi davlat idoralari.
31. Aholi turar-joylarida ommoviy sog‘lomlashtirish va xalq milliy o‘yinlarini tashkil qilish.
32. Boshqarining ijtimoiy-psixologik va pedagogik yo‘nalishlari, boshqarishning huquqiy asoslari, boshqarishning jamoat tashkilotlari.
33. Harakatlarga o‘rgatish jarayonini asoslari.
34. Harakatlarga o‘rgatish bosqichlarining tuzilish asoslari.
35. Harakatlarga o‘rgatish bosqichlarining asosiy yo‘nalishi va xususiyati.
36. Harakat malakalarining tashkil etish qonuniyatlari.
37. Mehnatni ratsional tashkil etishda jismoniy tarbiyani ahamiyati.
38. Maktab yoshidagi bolalar jismoniy tarbiyasi.
39. Umumiy o‘rta ta'lim tizimida jismoniy tarbiyani o‘rni va ahamiyati.
40. Ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya darslarini tashkil qilish va o‘tkazish usullari.
41. Jismoniy tarbiya darslarida o‘quvchilar faoliyatini tashkil etish usullari.
42. Sinfdan tashqari olib boriladigan jismoniy tarbiya ishlariga tavsif.
43. O‘quv ishlarini rejalashtirish.
44. Jismoniy tarbiya darslarida pedagogik nazorat: pedagogik tahlil.
45. Jismoniy tarbiya darslarida pedagogik nazorat: xronometraj.
46. Jismoniy tarbiya darslarida pedagogik nazorat: pulsometriya o‘tkazish uslubiyoti.
47. Sportning nazariy asoslari.
48. Sport musobaqalari tizimi.
49. Sport trenirovkasining vositalari va metodlari.
50. Sport trenirovkasining tamoyillari (printsiplari).
51. Jismoniy sifatlarni (kuch) tarbiyalash metodikasi.

52. Jismoniy sifatlarni (tezkorlik) tarbiyalash metodikasi.
53. Jismoniy sifatlarni (chaqqonlik) tarbiyalash metodikasi.
54. Jismoniy sifatlarni (egiluvchanlik) tarbiyalash metodikasi.
55. Jismoniy sifatlarni (chidamlilik) tarbiyalash metodikasi.
56. Musobaqa faoliyatining o‘ziga xos xususiyatlari.
57. Sportchini tayyorlash tizimi.
58. Sportchining jismoniy texnik va taktik tayyorgarligi.
59. Sportchilarni tayyorlashda yuklamaga umumiy tavsif.
60. Sport formasi taraqqiyotining qonuniyatlari.
61. Jismoniy sifatlar tushunchasi.
62. Jismoniy sifatlarni tarbiyalash.
63. Jismoniy sifatlarning asosiy belgilari.
64. Mavzuni tanlash usullari va vositalari.
65. Mavzuning tanlanishini belgilovchi omillar.
66. Maxsus chidamlilikni rivojlantirish texnikasi asoslari.
67. Pedagogik tajriba uchun tekshiriluvchilarni tanlash.
68. Pedagogik tajribalarning turlari va ularga qo‘yiladigan talablar.
69. Pedagogik tajribani usuliy va texnik jihatdan tayyorlash.
70. Pedagogik tajribaning asosiy vazifasi va turlari.
71. Pedagogik tajribaning davomiyligini belgilash.
72. Sog‘lom turmush tarzi haqida.
73. Sog‘lom turmush tarzini shakllantirishda jismoniy tarbiya va sport.
74. Sog‘lomlashtirish faoliyatining kasbiy yo‘naltirilganligi.
75. Sog‘lomlashtiruvchi dasturlar tuzilishi.
76. Sog‘lomlashtirish omillari.
77. Sog‘lomlashtiruvchi jismoniy tarbiya.
78. Sog‘lomlashtiruvchi mashg‘ulotni umumiy tavsifi.
79. Sohaga oid ma’lumotlar bazasini tuzish.
80. Sovuq va issiq havo sharoitda trenerovka va musobaqa.
81. Sport – jismoniy madaniyatning tarkibiy qismi.
82. Sportda menejmentning vazifalalari
83. Menejment usullarining mazmuni, mohiyati
84. Sport menejmenti asosiy usullarining tavsifi
85. Sport menejmentida ma’muriy-buyruqbozlik usullari
86. Sport menejmentida iqtisodiy usullar
87. Menejmentning ijtimoiy ruhiy usullari
88. Sportda hozirgi zamon boshqaruv tizimining shakllanishi
89. Sport menejmenti zamonaviy tizimini belgilovchi omillar
90. Sport menejmentining axborot ta’minoti
91. Sport menejmentida jarayonlarni axborot bilan ta’minlash
92. Boshqaruv qarorlarining mohiyati va ularga qo‘yiladigan talablar
93. Sport menejmentida boshqaruv qarorlarini qabul qilish
94. Sport menejmentining maqsadlari
95. Professional sportning mazmuni va mohiyati
96. Professional sport menejmentini rivojlantirish omillari

97. Professional sportda jismoniy tarbiya va sport menejmentining asoslari, sport menejerlarining o‘rni
98. Murabbiylar, tarbiyachilar, xodimlar va sportchilarni rag‘batlantirish
99. Boshqaruvni axborot bilan ta’minlash jarayonlari
100. Sport menejmentining boshqaruv prinsiplari
101. Jismoniy tarbiyaning asosini tavsiflab bering?
102. Amaliy jismoniy tarbiya deganda nimani tushunasiz?
103. Jismoniy tarbiya qaysi fanlar bilan bog‘liq?
104. O‘zbekistonda jismoniy tarbiya tizimi qanday tuzilgan?
105. Jismoniy tarbiya tizimini qanday umumiy tamoyillar tashkil qiladi?
106. Jismoniy tarbiyani qaysi maxsus fanlar o‘rganadi?
107. Jismoniy tarbiya vositalariga nimalar kiradi?
108. Jismoniy mashqlar texnikasi deganda nimani tushunasiz?
109. Harakatlar xarateristikasiga 3 tarif bering ?
110. Sport turlari bo‘yicha jismoniy mashqlar turkumlari qanday tuzilgan?
111. Ta’lim uslublariga qanday talablar qo‘yiladi?
112. Uslublar qanday turkumlarga bo‘linadi?
113. Jismoniy tarbiyada qo‘llaniladigan didaktik uslublardan qaysilarini bilasiz?
114. Jismoniy sifatlar deganda nimani tushunasiz?
115. Tezkorlik tushunchasiga ta’rif bering.
116. Kuch mashqlariga tavsif bering.
117. Chidamlilikni tarbiyalash uslublarini aytib bering.
118. Jismoniy tarbiyada ta’lim jarayoni qanday amalga oshiriladi?
119. Harakat ko‘nikma va malakalar qanday tashkil topadi?
120. Ta’limning bosqichlari bir-biridan nima bilan farqlanadi?

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Sog‘lom turmush tarzini keng tadbiq etish va ommaviy sportni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2020.30.10, F-6099-sonli Farmoni.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Jismoniy tarbiya va ommaviy sportni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari” to‘g‘risida 2017 yil 3 iyundagi Qarori.
3. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz.Toshkent “O‘zbekiston” – 2017 y.
4. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. “O‘zbekiston” NMIU, 2016 y.
5. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta`minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. “O‘zbekiston” NMIU, 2016 y.2017-2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947 sonli Farmoni.
6. Abdullaev A. Jismoniy tarbiya vositalari. O‘quv qo‘llanmasi. Farg‘ona, 1999.
7. Abdullaev A. Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi., OO‘Yu uchun darslik, (I-jild) /Toshkent/ ”NAVRO‘Z” nashryoti, 2017. 308 b.
8. Abdullaev A., Xonkeldiev Sh.X. Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi.– Farg‘ona: 2001.-279 b.
9. Абдуллаев А., Ханкелдиев Ш. Жисмоний маданият назарияси ва методикаси. –Тошкент: 2018. - 413 б.
10. Abdullaev M. Asrarova Z. Shaxsiy ehtiyojlar.//Sog‘lom avlod uchun, 2001, 10-11-son. 37-41 b.
11. Ашмарин Б. А. Теория и методика физического воспитания. –М.: Просвещение, 1990. - 257 с.
12. Бишаева А.А. Профессионально-оздоровительная физическая культура студента: учебное пособие А.А.Бишаева.-М.: КНОРУС,2013.-304 с.-(Бакалавриат).
13. Kerimov F.A. Sport sohasidagi ilmiy tadqiqotlar. T.. «Zar qalam». 2004.
14. Xankelg‘diev Sh.X, Abdullaev A. Va boshqalar. Sog‘lom turmush tarzi jismoniy madaniyati, O‘quv qo‘l. “Farg‘ona”, 2010-228 b.
15. Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi. II-jild, 2-to‘ld nashri/ OO‘Yu uchun darslik. A.Abdullaev, Sh.Xankelg‘diev tahriri ostida. Toshkent, “Navruz” nashriyoti 2018. 413. (STT talaba 14 b. ni q/k)
16. Кузнецов В.С. Коррекция состояние здоровье школьников средствами физической культуры. - М., 2012.
17. Salomov R. S. Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati. –Toshkent. 2014. -102 b.
18. Евсеев Ю.И.Физическая культура / Ю.И.Евсеев,- изд. 5-е.-Ростов и/Д: Феникс, 2008.-79 с
19. Холодов Ж.К., Кузнетсов В.С. Теория и методика физического восъитания и спорта. –М.: Академия, 2001. -480 .

20. Xo‘jaev F., Usmonxo‘jaev T. Boshlang‘ich sinflarda jismoniy tarbiya darslari.1-sinf uchun metodik qo‘llanma. -Toshkent: “O‘qituvchi” 1996. –183 b.
21. Матвеев Л.П. К теории построения спортивной тренировки // Теория и практика физической культуры. М.: Физическая культура и спорт, 1991. - № 12. -С.11-20.
22. Матвеев Л.П.Теория и методика физической култура. М 1991 йил.
23. Salamov.R.S.Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyoti. Darslik (1-jild) T.2015
24. Azizov.N.N.Sport menejmenti.Darslik.T.2023

Internet saytlar

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.edu.uz
4. www.nadlib.uz (A.Navoiy nomidagi O‘z.MK)